

TRAGICUL SFÂRȘIT AL LUI MIHAI VITEAZUL. ONORUL DAT CAPULUI MARELUI DOMNITOR PE TIMPUL TRANSPORTĂRII DE LA IAȘI LA TÂRGOVIȘTE

*Comandor (r)dr. Ioan DAMASCHIN**

Scurt istoric al perioadei de domnie a lui Mihai Viteazul în Țările Române

Mihai Viteazul, din postura de domnitor, reprezintă o personalitate de prim rang care a marcat istoria românilor, fiind primul Întregitor de Neam și Țară, conducător *de facto* al celor trei state medievale care formează România de astăzi: Țara Românească, Transilvania și Moldova.

Încă de la înființarea lor ca formațiuni statale, secole de-a rândul, geografic, Țările Române s-au aflat la concurența intereselor teritoriale a mai multor imperii, astfel explicându-se și istoria zbuciumată căreia au trebuit să-i facă față. Chiar și în condițiile acestea, Mihai Viteazul a reușit, la cumpăna secolelor al XVI-lea și al XVII-lea, să le unească pentru scurt timp. Mihai Viteazul s-a născut în anul 1558 la CetateaTârgu de Floci – Ialomița, fiul nelegitim al lui Pătrașcu cel Bun și al Tudorei (Teodora),din neamul Cantacuzinilor. Cu sprijinul unchiului său din partea mamei, dregător la Înalta Poartă, ajunge mare boier și ban al Craiovei, în timpul domniei lui Mihnea cel Rău.

În anul 1593,după ce a achitat o sumă mare de bani, după obiceiul timpului, Sultanul a binevoit să îi recunoscă statutul de Domn al Țării Românești, statut pe care a reușit să-l dețină până în anul 1600.

Cu toate acestea, în timpul domniei, a purtat mai multe lupte cu trupele otomane, de o parte și de alta a Dunării. O victorie semnificativă, consemnată de istorie, o reprezintă bătălia de la Călugăreni, la 13 august 1595, urmată apoi de scoaterea trupelor otomane din Târgoviște și București (octombrie 1595) și cucerirea mai multor cetăți din sudul Dunării, printre care Isaccea, Măcin Babadag, Târgul de Floci, Cernavodă, Silistra.

În decembrie 1597, în schimbul recunoașterii suveranității otomane și acceptarea plății tributului, se încheie pacea cu Înalta Poartă.

Mihai Viteazul a intrat în istoria românilor și ca primul unificator al neamului românesc. Chiar dacă a realizat Unirea celor trei provincii românești – Moldova, Ardealul și Țara Românească, timpul și condițiile nu au permis realizarea acesteia, în adevăratul sens al cuvântului.Cele trei Principate Române și-au păstrat atât armatele cât și instituțiile de conducere

*Liga Navală Română.

de dinainte - Dieta (Transilvania) și sfaturile boierești în țările extracarpătice, legile, în vigoare.

Perioadele în care a fost Stăpânitor al Principatelor au fost:

– Între 1593-1599, Domn al Țării Românești;

– Între octombrie 1599 și iunie 1600 a fost Stăpânitor al Țării Românești și al Ardealului;

– În perioada iunie - septembrie 1600 a fost Stăpânitor al Țării Românești, al Ardealului și Moldovei; în cazul Moldovei îl înscăunează însă pe fiul său.

Un document al vremii (6 iulie 1600) atestă faptul că Mihai se intitula „Domn al Țării Românești și Ardealului și a toată Moldova”.

– Între septembrie - noiembrie 1600 a fost Domn al Țării Românești;

Ambițiile politice ale lui Mihai Viteazul veneau în contradicție cu interesele proprii de dominanță ale Marilor puteri, astfel că va pierde pe rând scaunul domnesc în toate cele trei provincii. În urma bătăliei de la Mirăslău (18 septembrie 1600) cu nobilii maghiari, ajutați de generalul Basta, Mihai pierde Ardealul, în favoarea lui Sigismund Bathory, iar după o lună (20 octombrie 1600) pierde Moldova în urma bătăliei de la Bucov cu cancelarul și marele hatman polonez Zamoiski, care-l va reinstala pe tron pe Ieremia Movilă. Mihai încearcă să reziste atacului polon asupra Țării Românești, însă și pe acest tron se va urca un membru al familiei Movileștilor, Simion Movilă. În perioada februarie - august 1601 Mihai ajunge comandant militar în slujba împăratului Habsburgic, Rudolf al II-lea, căruia îi cere sprijin pentru a recuceri tronul în Țările Române. Dorind să-și refacă influența asupra Ardealului împăratul habsburgic acceptă, să-i acorde sprijinul.

În aceste condiții, sprijinit de această dată de generalul Basta, voievodul român obține victoria la Guruslău (3 august 1601), îndepărtându-l pe Sigismund Bathory din Transilvania. Continuă apoi acțiunile militare și reușește să-l alunge de pe tronul Țării Românești și pe Simion Movilă.

Se părea că pentru Mihai Viteazul au apărut perspectivele unei noi uniri românești, fapt ce nu convenea Împăratului de la Viena.

Voievodul român a încercat să separe trupele sale de cele ale generalului Basta, care nu a văzut cu ochi buni acest lucru, considerând că este o nesupunere față de Imperiu. Mai mult chiar, generalul suspecta pe domnitorul român de înțelegeri cu turcii pentru a-și îndeplini scopul. Între cei doi, se instalase deja o stare de dușmănie, astfel că Mihai refuză invitația de a participa la un consiliu, în tabăra generalului, convins fiind că va fi arestat de acesta.

În aceste condiții, generalul Giorgio Basta a dat ordin ca Mihai Viteazul să fie arestat și ucis dacă nu se supune. Acesta a trimis un grup de soldați unguri în tabăra lui Mihai, situată la 3 kilometri sud de Turda care au

înconjurat cortul în care se afla domnitorul român. Mihai Vodă, văzându-se astfel surprins, a scos sabia și a rănit pe unul din sbirii lui Basta, dar un altul l-a străpuns cu sulița în pânțele, apoi a fost omorât și decapitat.

După asasinarea voievodului, trupul lui a rămas, iar unul din generalii săi, Radu Buzescu i-a luat capul și l-a așezat în incinta Mănăstirii Dealu, din comuna Aninoasa, de lângă Târgoviște.

Redăm, în continuare, câteva informații, preluate de pe Wikipedia, în legătură cu întâmplările prin care a trecut Capul lui Mihai Viteazu.

Prima mutare a craniului a avut loc în timpul domniei lui George Bibescu (1842-1848), atunci când au avut loc lucrări de restaurare a bisericii. A fost scos din mormânt și depus într-o raclă de sticlă, alături de craniul lui Radu cel Mare, tot la Mănăstirea Dealu.

După Unirea Principatelor, Dimitrie Bolintineanu a inițiat un proiect de aducere a craniului de la Mănăstirea Dealu, într-un sicriu cu pedestal de marmură, la București, însă proiectul nu a fost dus la bun sfârșit, deși fusese aprobat de domnitorul Al. I. Cuza.

La începutul Primului Război Mondial (1916) Capul lui Mihai Viteazul a fost mutat la Iași pentru a nu fi pângărit de dușmani. În luna august 1920, craniul a fost readus și înhumat definitiv la Mănăstirea Dealu, într-un cadru festiv, în prezența regelui Ferdinand I.

În legătură cu modul în care a fost executat Mihai Viteazul redăm, în continuare, o sinteză dintr-un articol apărut în ziarul „Mesagerul de Teleorman”, din 9 august 2023.

Miercuri, 9 august, la mănăstirea Plăviceni, Teleorman, în prezența unui numeros public a avut loc o festivitate de comemorare, la împlinirea a 422 de ani de la tăierea capului Marelui Voievod Mihai Viteazul (1558 – 1601) – Întâiul Întregitor de Neam și Țară. Principalul organizator al acestei manifestări a fost Protosinghelul Teoctist Moldovanu. La festivitate au participat parlamentari, istorici, actori, medici, militari în rezervă, copii și tineri, personalități marcante din țară și din județ, mulți îmbrăcați în costume naționale.

Mihai Viteazul a fost decapitat pe 9 august 1601, în tabăra situată la 3 kilometri Sud de Turda, de un grup de soldați ai generalului ungur Basta. Mulți cercetători, printre care P. P. Panaitescu, care a scris o carte despre domnitorul Întregitor de Țară, afirmă că împăratul romano-german Rudolf al II-lea, după ce l-a folosit spre a recuceri Ardealul, acesta devenise incomod și a ordonat uciderea sa.

Capul său a fost luat de un căpitan din oastea Domnitorului, Radu Buzescu și înmormântat la Mănăstirea Dealu, lângă Târgoviște, conform unei însemnări ale lui Radu Mihnea, domn al Țării Românești. Trupul său a rămas timp de trei zile pe câmpul de bătălie, unde, din nefericire, a fost

batjocorit cu cruzime și de oameni și de câini. După trei zile a fost îngropat de călugări.

Ulterior, trupul său a fost dus la Biserica Mitropolitană de la Alba Iulia, unde a rămas pentru o perioadă de timp, dar osemintele Voievodului au dispărut și de acolo, înainte de desființarea Mitropoliei Ardealului și transformarea lăcașului în biserică catolică (1701).

În vara anului 2010, trupul (osemintele din care lipsesc craniul, clavicula și brațul stâng) a fost descoperit, în mod miraculos, la 5-6 metri de biserică din incinta Mănăstirii Plăviceni, situată în comuna Plopilor-Slăvitești, județul Teleorman (cunoscută și sub denumirea de Mănăstirea Alunișul. – o „importantă vatră de spiritualitate”, un loc și lăcaș sfânt, încărcat de istorie și legende...).

Povestea acestei întâmplări, precum și o incursiune în istoricul mănăstirii, sunt descrise, de către preotul stareț Teoctist – Cezărel Moldovanu, în lucrarea „Mănăstirea Plăviceni, importantă vatră de spiritualitate”.

În continuare se arată că jertfa domnitorului Mihai Viteazul nu a fost în zadar. Ea se află la temelia împlinirii visului nostru național de Unire. Toate faptele, și nu numai ele, au constituit argumentele pe care s-a fundamentat adoptarea legii nr. 327/2020, prin care Mihai Viteazul, domn al Țării Românești și al Moldovei, Principe al Transilvaniei a fost declarat **Erou și Martir al Națiunii Române**.

Această lege, reprezintă gestul nostru, al românilor, de recunoștință și prețuire veșnică față de acest Erou-Martir, al poporului român, care a ridicat steagul independenței, a luptat și s-a jertfit pentru gloria neamului.

Redăm, în continuare,

Programul serbărilor ce vor avea loc cu ocazia transportării Capului lui Mihai Viteazul de la Iași, prin Ardeal, la Târgoviște,

(Document aflat în Arhivele Militare Naționale, Pitești:
Fond 5418, dosar nr. 943, filele 143 – 148).

1. Capul Marelui Erou va fi ridicat de la Iași la 20 August 1920, transportat de delegații însărcinați de Guvern prin Ardeal, la Turda, Alba Iulia, Sibiu, Șelimbreg și în urmă depus la Mănăstirea Dealului în ziua de 26 August 1920.

2. În localitățile arătate mai sus se va face de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat, asistat de I. P. S. S. Mitropolitul Regiunii, cu Clerul, hotărât de Înalt Prea Sfințiile Lor, o scurtă rugăciune la ridicarea capului din vagonul special și în urma unui serviciu religios, după cum se indică mai jos.

La Iași, la Mitropolie, înainte de a se ridica capul Eroului (20 August).

La Turda, serviciul se va face chiar pe locul unde a fost omorât Mihai Viteazul (22 August).

La Alba Iulia, în Cetate (23 August).

La Sibiu, la Mitropolie, dimineața și după amiaza, pe câmpia de la Șelimborg (24 August).

La Mănăstirea Dealului, în chiar localul Mănăstirii (26 August), ziua aniversării bătăliei de la Călugăreni.

În fiecare din localitățile indicate, după terminarea serviciului Religios, până la plecarea delegației, Capul Marelui Erou va fi expus publicului.

3. Vor asista în gărilor respective, în momentul când se va oficia rugăciunea:

- a) Autoritățile militare și civile;
- b) Clerul;
- c) Școalele;
- d) Corurile și Societățile culturale din localitate și împrejurimi cu drapelele;
- e) Public cât se poate mai numeros din localitate și împrejurimi, invitat de autoritățile locale;
- f) O companie de onoare cu cât se poate mai multe drapele, aduse din garnizoanele învecinate care va da onorurile;
- g) Trupe aduse din alte localități.

4. Parada militară va fi comandată de un general.

5. De la gară, la locul indicat pentru oficierea serviciului religios, Capul Marelui Erou va fi purtat pe un afet de tun, escortat de 4 ofițeri superiori, decorați cu Ordinul „MIHAI VITEAZUL”.

6. Cortegiul de la gară, până la locul unde se va oficia serviciul religios, va fi format din:

- a) Un pluton de cavalerie care va deschide cortegiul;
- b) Toate corurile din localitate care vor cânta imnuri religioase și patriotice;
- c) Clerul;
- d) Școalele din localitate;
- e) Compania de onoare, cu drapele;
- f) Afetul de tun cu Capul Marelei Erou;
- g) Autoritățile civile și militare și toți ofițerii din garnizoană;
- h) Toate Societățile culturale, cu drapelele lor, care vor fi invitate de autoritățile administrative;
- i) Publicul care va fi înștiințat;

j) Trupele aduse, la nevoie, din garnizoanele învecinate, muzicile militare care vor cânta marșuri și cântece eroice:

Cu același ceremonial se va aduce Capul Marelui Erou de la locul unde a fost expus publicului, până la gară.

7. În tot acest timp vor suna clopotele la toate bisericile.

8. Delegația care va însoți Capul Marelui Erou cu trenul se va compune din:

- a) Un reprezentant al Curții Regale;
- b) I. P. S. S. Mitropolitul Primat cu suita;
- c) Un membru al Academiei;
- d) Câte un delegat al Universităților: București, Iași, Cernăuți, Cluj;
- e) Câte un delegat al Societăților studențești de la fiecare din cele patru Universități de mai sus;
- f) Un delegat al Comandantului Legiunii de cercetași;
- g) Un delegat al Marelui Stat Major;
- h) Un delegat al Ministerului de Interne;
- i) Un delegat al Ministerului Instrucțiunii;
- j) Un delegat al Ministerului Artelor și Cultelor;
- k) Un delegat al Comitetului Ligii Culturale;
- l) Un delegat al Autorităților din Ardeal;
- m) Un delegat al Autorităților din Bucovina;
- n) Un delegat al Basarabiei;
- o) Câte un delegat al Sociității Scriitorilor Români, Tinerimea Română, Casele Naționale;
- p) Un delegat al Comisiunii Monumentelor Istorice (D-nul Onciul);
- r) Un delegat al Sinodului;
- s) O delegată a Societății Ortodoxe a Femeilor Române;
- t) Un delegat al Societăților I. O. V.;
- u) O delegație de trei ofițeri și 10 grade inferioare din Reg. 6 Mihai Viteazul;
- v) D-nii Pavelescu și Naum, profesori ai Liceului Mănăstirea Dealului, care pe timpul retragerii Armatei Române, au ridicat capul lui Mihai Viteazul;
- x) Un medic militar care să însoțească această delegație.

8. Comisiunea pentru organizarea serbărilor va face parte din delegația ce va însoți cortegiul.

Însoțește comisiunea un secretar, ofițer, 4 subofițeri și 4 grade inferioare.

9. Trenul special pentru transportul Capului Marelui Erou și al invitaților va urma itinerariul alăturat și va fi însoțit pe tot timpul călătoriei de un inginer de la Căile Ferate, cu însărcinarea de a preveni sau eventual de a înlătura toate piedicile ce s-ar opune în cursul călătoriei. În special sosirile

în localitățile indicate să se facă astfel ca să se poată executa ceremoniile arătate la punctul 6 din program.

Deoarece delegațiunea va dormi și va lua masa în tren, pe timpul întregii călătorii, compunerea trenului este aranjată, astfel că persoanele neinvitate nu pot călători în acesta.

10. Delegația va fi însoțită de un operator cinematografic militar, de fotografi și de câte un corespondent al ziarelor Universul, Viitorul, Îndreptarea, Neamul Românesc, Țara Nouă, Steagul, Renașterea Română, Patria (Cluj) România (Cluj), Sfatul Țării (Chișinău).

11. Vagonul în care se va depune Capul Marelui Erou va fi decorat cu flori, verdeață și drapele. De asemenea și afetul de tun pe care se poartă Capul Marelui Erou de la gară până la locul de ceremonie.

12. În timpul călătoriei, câte o gardă de patru soldați și un gradat din Regimentul de Infanterie „Mihai Viteazul” și Regimentul „Călugăreni” va face paza relicvelor Marelui Erou.

13. La Mănăstirea Dealului, garda de onoare va fi făcută de elevii Liceului care s-au chemat în acest scop.

14. În ziua de 26 august vor avea loc în toată țara, în școale și corpurile de trupă, dimineața, Te-Deum-uri și parade militare iar după amiaza și seara, Serbări cu caracter Național.

La Călugăreni, Comana și Vidra, unde au avut loc luptele lui Mihai Viteazul cu turcii, se vor organiza Serbări și excursii școlare, după dispozițiunea Ministerului Instrucțiunii.

DELEGATUL MINISTERULUI DE RĂSBOI ȘI AL COMISIEI
DE ORGANIZARE

COLONEL,

**Programul de detaliu
al serbărilor ce vor avea loc cu ocaziunea transportării
Capului lui Mihai Viteazul de la Iași prin Ardeal la Târgoviște**

La Iași

În ziua de 20 August 1920

În ziua de 20 august, ora 10 a. m., se va ridica Capul lui Mihai Viteazul de la Mitropolie și se va transporta la gară cu următorul ceremonial:

1. Se va oficia la plecarea din Mitropolie un serviciu religios
Vor lua parte:

- a) Autoritățile militare, civile și clerul din localitate.
 - b) Trupele din garnizoană, cu drapelele și muzica.
 - c) Toate societățile cu drapele.
 - d) Școalele și corurile din localitate.
2. După oficierea serviciului religios, lădița ce poartă capul marelui Erou Național, se va depune pe un afet de tun, care va fi drapat cu drapele naționale, pregătit din vreme, sub îngrijirea Corpului IV Armată.
3. Toate autoritățile arătate la punctul 1 vor însoți relicvele până la gara Iași, unde se va face o rugăciune și apoi se va depune în vagonul destinat, care va fi drapat cu drapele naționale prin îngrijirea Corpului IV Armată și care se va atașa trenului special, cu care va călători comisiunea însărcinată de guvern.
4. Cortegiul care va însoți rămășițele pământești ale eroului, până la gară, va fi format în ordinea următoare:
- a) Un pluton de jandarmi va deschide cortegiul.
 - b) Toate corurile din Iași, cari vor cânta pe tot parcursul drumului imnuri religioase și naționale.
 - c) Clerul.
 - d) Școalele din oraș.
 - e) Compania de onoare cu toate drapelele din garnizoană și cu drapelul Regimentului 6 Infanterie „MIHAI VITEAZUL”.
 - f) Afetul de tun cu capul marelui erou.
 - g) Autoritățile civile și militare și toți ofițerii din garnizoană.
 - h) Toate Societățile culturale, care vor fi invitate la ceremonie, în acest scop, de Prefectura Poliției Iași.
 - i) Publicul ce va lua parte la oficierea serviciului religios.
 - j) Trupele din garnizoană, cu muzica militară, vor încheia cortegiul.
5. Parada se va comanda de un general din Corpul 4 Armată.
6. Pe tot parcursul, afetul de tun va fi escortat de către 4 ofițeri superiori din Corpul 4 Armată, din cei decorați cu Ordinul „MIHAI VITEAZU”.
7. În tot acest timp, toate clopotele bisericilor din oraș vor suna.
8. La gară, după ce se va oficia o scurtă rugăciune, se vor da onorurile de către compania cu drapelele tuturor corpurilor de trupă din localitate, adusă în fața vagonului mortuar, în acest scop.
9. Pe tot timpul călătoriei de la Iași la Târgoviște, pe timp de 7 zile, vagonul cu relicvele va fi însoțit de o gardă din câte 4 soldați și un gradat, din Regimentul 6 Infanterie „MIHAI VITEAZU” și Regimentul 6 Infanterie „CĂLUGĂRENI”.
10. Plecarea din Iași spre Turda, ora 13 – 14 p. m.

La Turda

În ziua de 22 August

În dimineața zilei de 22 August se va ridica Capul lui Mihai Viteazul și se va transporta pe locul unde a fost omorât, cu următorul ceremonial:

1. Se va oficia, la plecarea din gară, o rugăciune de către preoții din localitate.

Vor fi prezenți la gară:

a) Autoritățile militare, civile și clerul din localitate.

b) Trupele din garnizoană și garnizoanele vecine, cu drapele și muzica.

c) Toate societățile cu drapele.

d) Școalele și corurile din localitate.

2. După oficierea rugăciunii, lădița ce poartă capul marelui erou național se va depune pe un afet de tun, care va fi drapat cu drapele naționale, pregătite din vreme, sub îngrijirea Corpului 6 Armată,

3. Toate autoritățile arătate la punctul 1 vor forma cortegiul, până la locul unde a fost omorât Mihai Viteazul, unde se va oficia un serviciu religios, de tot clerul prezent iar Capul Marelui Erou va fi expus vederii publicului, până la ora 15.

4. Cortegiul va fi format în ordinea următoare:

a) Toate corurile din localitate, care vor cânta pe tot parcursul drumului imnuri religioase și naționale.

b) Clerul.

c) Școalele.

d) Compania de onoare, cu toate drapelele și cu Drapelul Regimentului 6 Infanterie „MIHAI VITEAZU”.

e) Afetul de tun. Cu capul marelui erou.

f) Autoritățile civile și militare și toți ofițerii din garnizoană și ofițerii delegați din garnizoanele vecine.

g) Toate Societățile culturale care vor fi invitate la ceremonie în acest scop, prin Prefectură.

h) Publicul ce va lua parte la serviciul religios.

i) Trupele din garnizoană și din garnizoanele vecine, cu muzica militară, vor încheia cortegiul.

5. Parada se va comanda de un general din Corpul 6 Armată.

6. Pe tot parcursul, afetul de tun va fi escortat de către 4 ofițeri superiori, din Corpul 6 Armată, decorați cu Ordinul „MIHAI VITEAZU”.

7. În tot acest timp, clopotele de la toate bisericile vor suna.

8. La gară, onorurile vor fi date de compania de onoare, cu drapelele tuturor corpurilor de trupă din localitate, adusă în fața vagonului special.

9. La ora 15, capul eroului se va ridica și va fi condus la gară cu același ceremonial ca la venire și va fi depus în vagonul special, la ora 16.30.

La Alba Iulia

În dimineața zilei de 23 August, ora 9.00 se va ridica Capul lui Mihai Viteazul de la gară și se va transporta la locul oficierei serviciului religios, cu următorul ceremonial.

1. Se va oficia la plecarea din gară o scurtă rugăciune de către preoții din localitate.

Vor fi prezenți la gară:

a) Autoritățile militare, civile și clerul din localitate.
b) Trupele din garnizoană și garnizoanele vecine, cu drapele și muzica.

c) Toate societățile cu drapele.

d) Școalele și corurile din localitate.

2. După oficierea rugăciunii, lădița ce poartă Capul Marelui Erou Național se va depune pe un afet de tun, care va fi drapat cu drapele naționale, pregătite din vreme, sub îngrijirea Corpului 6 Armată,

3. Toate autoritățile arătate la punctul 1 vor forma cortegiul, care va străbate orașul, va intra în Cetate pe poarta principală, la care intrare se va face o scurtă rugăciune, va trece prin Cetate ieșind pe poarta care dă în câmpul de instrucție, unde se va oficia serviciul religios și unde va fi din vreme amenajat un cenotaf (prin îngrijirea Corpului 6 Armată).

4. Cortegiul va fi format în ordinea următoare:

a) Toate corurile din localitate, care vor cânta pe tot parcursul drumului imnuri religioase și naționale.

b) Clerul.

c) Școalele.

d) Compania de onoare, cu toate drapelele și cu Drapelul Regimentului 6 Infanterie „MIHAI VITEAZU”.

e) Afetul de tun. Cu capul marelui erou.

f) Autoritățile civile și militare și toți ofițerii din garnizoană și ofițerii delegați din garnizoanele vecine.

g) Toate Societățile culturale care vor fi invitate la ceremonie în acest scop, prin Prefectură.

h) Publicul ce va lua parte la serviciul religios.

i) Trupele, cu muzica militară, vor încheia cortegiul.

5. Parada se va comanda de un general din Corpul 6 Armată.

6. Pe tot parcursul, afetul de tun va fi escortat de către 4 ofițeri superiori din Corpul 6 Armată, decorați cu Ordinul „MIHAI VITEAZU”.

7. În tot acest timp, clopotele de la toate bisericile vor suna.
8. La ora 11.30 Capul Eroului se va ridica și va fi condus la gară cu același ceremonial ca la venire și va fi depus în vagon.
9. La gară, atât la sosire cât și la plecare, onorurile vor fi date de compania de onoare, cu drapelele tuturor corpurilor de trupă din localitate, adusă în fața vagonului special în acest scop.
10. Plecarea la ora 13.

La Sibiu și Șelimborg

În dimineața zilei de 24 August, ora 8.30, se va ridica Capul lui Mihai Viteazul și se va transporta de la gara Sibiu la Mitropolie, cu următorul ceremonial:

1. Se va oficia, la plecarea din gară, o scurtă rugăciune de către clerul din localitate.

Vor fi prezenți la gară:

- a) Autoritățile militare, civile și clerul din localitate.
- b) Trupele din garnizoană și garnizoanele vecine, cu drapele și muzică.

- c) Toate societățile cu drapele.
- d) Școalele și corurile din localitate.

2. După oficierea rugăciunii, lădița ce poartă capul Marelui Erou Național se va depune pe un afet de tun, care va fi drapat cu drapelele naționale, pregătit din vreme, sub îngrijirea Corpului 6 Armată.

3. Toate autoritățile arătate la punctul 1 vor forma cortegiul până la Mitropolie, în ordinea următoare:

- a) Toate corurile din localitate, care vor cânta pe tot parcursul drumului imnuri religioase și naționale.

b) Clerul.

c) Școalele.

- d) Compania de onoare cu toate drapelele și drapelul Regimentului 6 Infanterie „MIHAI VITEAZU”.

e) Afetul de tun cu Capul Marelui Erou.

- f) Autoritățile civile și militare și toți ofițerii din garnizoană și ofițerii delegați din garnizoanele vecine.

- g) Toate societățile culturale, care vor fi invitate la ceremonie, în acest scop, prin Prefectură.

h) Publicul ce va lua parte la oficierea serviciului religios.

- i) Trupele din garnizoană și garnizoanele vecine, cu Muzica Militară vor încheia cortegiul.

4. Parada se va comanda de un general din Corpul 6 Armată.

5. Pe tot parcursul, afetul de tun va fi escortat de către 4 ofițeri superiori, din Corpul 6 Armată, decorați cu Ordinul „MIHAI VITEAZU”.
 6. În tot acest timp, clopotele de la toate bisericile vor suna.
 7. Ajuns la Mitropolie, se va oficia un serviciu religios de tot clerul prezent, după care capul va fi expus vederii publicului, până la ora 11.30.
 8. La ora 11.30, Capul Eroului va fi ridicat și condus la gara Sibiu cu același ceremonial ca la venire și va fi depus în vagon la ora 12.30.
 9. La gară, atât la sosire cât și la plecare, onorurile vor fi date de compania de onoare, cu drapelele tuturor corpurilor de trupă din localitate, adusă în fața vagonului special în acest scop.
 10. La ora 12.45, plecarea din gara Sibiu la gara Șelimbreg.
 11. La ora 16, capul Marelui Erou va fi transportat pe câmpia unde a avut loc lupta de la Șelimbreg, cu ceremonialul de la punctul 3.
- În acest scop Comandamentul Corpului 6 Armată, de acord cu autoritățile locale, vor dispune ca la acea oră să se afle la gara Șelimbreg autoritățile de la punctul 1 (*a, b, c, d*).
- La nevoie se va cere formarea unui tren special pentru persoanele oficiale și invitați.

ITINERARUL PROCESIUNILOR PENTRU TRANSPORTAREA CAPULUI LUI MIHAI VITEAZUL DE LA IAȘI LA TURDA, SIBIU, ȘELIMBERG ȘI TÂRGOVIȘTE

Ziua de 18 August 1920, orele 9 seara

Plecarea din București a membrilor delegați. Călătoria până la Iași.

Ziua de 20 August

Dimineața: Serbarea la Iași (după programul special). După amiază (orele 1 – 2), plecarea spre Turda.

Ziua de 20 și 21 August

Călătoria prin Pașcani, Adjud, Palanca, Giurgio-Sf. Mikloș, Tg-Mureș și Turda.

Ziua de 22 August

Dimineața: ceremonia la Turda. La orele 17, plecarea spre Alba Iulia.

Ziua de 23 August

Dimineața: ceremonia la Alba Iulia. La orele 12-1, plecarea spre Sibiu.

Ziua de 24 August

Dimineața: ceremonia la Mitropolia Sibiu. La orele 11, plecarea spre Șelimbreg. La orele 16, serbarea pe Câmpia Șelimbreg. La orele 19 – 20 plecarea spre Târgoviște.

Ziua de 25 August

Călătoria spre Târgoviște.

Ziua de 26 August

Ceremonia depunerii Capului lui Mihai Viteazul la Mănăstirea Dealului. După amiază, plecarea spre București.

MIHAI VITEAZU`S TRAGIC END. HONORS FOR THE HEAD OF THE GREAT PRINCE CARRIED FROM IASI TO TARGOVISTE -abstract-

Key Words: Mihai Vitezul, beheading, ceremony

Mihai Viteazul made his way into Romanian history as the first and only unifier of the Romanian people. Even though he achieved the unification of the three Romanian provinces (Moldavia, Transylvania and Wallachia), external factors did not allow its consolidation. The three regions were soon separated again, with their own armies and institutions like the Assembly - The Diet in Transylvania and the boyar councils in the extra-Carpathian regions.